

Влијание

Различните форми на публикации, визуализации, појавувања во медиумите и комуникација преку социјалните мрежи, како и многубројните настани, го создадоа влијанието на Finance Think.

7.1 Промени во политиката

Резултатите и заклучоците од спроведените истражувања и анализи, преточени во конкретни препораки за промени во политиката, беа дисеминирани до носителите на политика и континуирано го хранеа јавниот дискурс.

Препораките на Finance Think дека владата треба да донесе подзаконски акт што ќе ги регулира прашањата за деловната активност, независноста во водењето на деловната активност, континуитетот на деловната активност, појавата на понуда на деловна активност и правото на одбивање ДДВ, кои се суштински за физичките лица / индивидуите, беа добредојдени за носителите на политиката кон крајот на 2018 година, по период на тишина во поглед на ова прашање. Беше формирана работна група во рамки на Министерството за финансии, предводена од Finance Think, која во јануари 2019 година објави „Водич за подобро информирање на физичките лица за системот на ДДВ“. Водичот е производ на процес на консултирање и дебатирање меѓу Министерството за финансии, Управата за јавни приходи и Групата Civitax и ги содржи нашите клучни препораки.

Според оцената на социјалниот ризик спроведена од страна на Finance Think во 2019 година, потребата за проширување на социјалните услуги што ќе ги задоволат потребите на старите лица и услугите за рана интервенција кај лицата со пречки во развојот беше утврдена како најзначајна и со потреба од итна интервенција за полесно да се управуваат ризиците на кои се изложени овие категории лица. Министерството за труд и социјална политика објави повик до локалната самоуправа за развој и за подобрување на квалитетот на социјалните услуги во локалните заедници, во согласност со потребите на граѓаните и зголемување на пристапот до социјалните услуги, каде што приоритет е даден на социјалните услуги испорачани во домот на старите лица: лична асистенција и помош и нега во домот, како и услуги насочени кон лица со пречки во развојот за грижа за нив во текот на денот во дневни центри и / или услуги за живеење со поддршка.

Според нашите наоди во рамки на проектот „Премостување на јазот меѓу домашните МСП и мултинационалните компании што работат во земјата“ и препораките дека Владата треба да се ангажира за подобрување на меките вештини и на технолошката подготвеност на домашните претпријатија со цел да им помогне во ефектуирање на нивните напори да се вклучат во синџирите на снабдување на мултинационалните компании, Министерството за економија за првпат најави мерка за зголемување на конкурентноста на домашните компании, особено за набавки, спроведување, издавање сертификати и обуки за стандардизација.

Ставот на Finance Think дека воведениот прогресивен персонален данок на доход даде поволни резултати во поглед на нееднаквоста во земјата, кои се, сепак, бесконечно мали и потенцијално без никакво значење, како и тоа дека контекстот во кој прогресивниот данок на доход беше донесен, можеби, плати многу висока (политичка) цена, неспоредливо повисока од економските придобивки, беше засилен од наодите од анализата спроведена од страна на Министерството за финансии, што резултираше во „замрзнување“ на даночната реформа до 2023 година. Во оваа линија, нашите ставови во врска со минималната плата, социјалната реформа, пензиската реформа и другите суштински прашања во однос на политиката беа активни во текот на 2019 година, па оттука претставуваа конструктивен притисок како за носителите на политика, така и за дебатата за политиката.

Исто така, Finance Think имаше влијание врз локалната политика. Препораката дека локалните заедници треба да го следат процесот на партиципативно буџетирање резултираше со воведување на процесот во осум општини во земјата, за време на подготовката на локалниот буџет за 2020 година.

Дел од дебатата во 2019 година беа многу други прашања, од кои некои се од долгорочен, а некои од секојдневен интерес. За повеќето од нив, Finance Think ги искажа своето мислење и став, за што носителите на политика изразија соодветно вреднување користејќи ги аргументите во јавна дебата и во натамошното соодветно изразување во политиката.

Неодамнешната студија од Finance Think за парафискалните давачки е цитирана во најновата Програма за економски реформи 2020-2022

	procurement and contracting cycle. The bylaws are adopted.	
	Measure 12: Development of a National E-Services Portal	Stage of reform implementation (1-5)
Activities planned for 2019	1. Launch and promotion of the National E-Services Portal	5
	2. Quantitative and qualitative analysis of the data entered in the catalogue	1
	3. Para-fiscal changes analysis of the services in the Catalogue, with recommendations	3
	4. Continue entering data on services from remaining laws in the Catalogue of services and maintain the up-to-date data in the Catalogue	4
	5. Development and adoptions of the bylaws on the respective regulatory acts.	3
	6. Development of new electronic services	4
	7. Improvement of the National Portal with the Single Sign On functionality	5
	8. Upgrade the portal with the possibility for legal persons' profiles and enable them as e users	0
Description of implementation and explanation if partial or no implementation	1. In December 2019, the National E-Services Portal was launched. In order to inform the public about the availability and advantages of the portal, promotional materials have been prepared and a promotional campaign has been launched.	
	2. Quantitative and qualitative analysis of the data entered in the catalogue is foreseen for 2020.	
	3. Within the Catalogue of Services maintained by MISA, data on over 1,200 services have been entered and 707 are approved and published on the National E-Services Portal. Within the data for all services, the values of fees and administrative fees for services for individuals and legal entities have been entered. This data is used by the Ministry of Economy to perform an Exploratory Analysis of Para-fiscal Fees for MSMEs. The analysis of para-fiscal charges for MSMEs has been prepared by Finance think for the needs of the ME. In order to make an exploratory analysis of the scope and burden of para-fiscal charges for MSMEs, the analysis is the first of its kind, provides a general overview of the situation and the basis for in-depth data collection and analysis, and is a good basis for designing a registry of para-fiscal charges. The analysis was promoted at an event in December 2019.	
	4. Data on all services from the initially selected 50 + 140 laws were entered by 2019. The process of filling the Catalogue is structured in three main phases: data entry for an identified service, verification of data by competent authorities and final approval by MISA. Data on more than 1200 services have been entered so far, and during 2019 707 of them were verified, approved and published on the Portal.	
	5. The bylaws are prepared and are in the consultation phase prior to their adoption.	
	6. This activity is a continuous process and is foreseen to continue in 2020.	
	7. The Single Sign On functionality is developed, integrated with the portal and functional for individuals. The integration is done with the Public Revenue Office system.	
	8. The Single Sign On functionality is developed, integrated with the portal and functional for individuals. The integration is done with the Public Revenue Office system.	

Republic of North Macedonia

ECONOMIC REFORM PROGRAMME

2020-2022

January 2020

7.2 Промени во целните групи

Со цел да се постигне директно влијание врз целните групи, Finance Think презедетеренски активности и иницијативи со целните групи / засегнатите страни. Во 2019 година нашата главна целна група беа домашните мали и средни претпријатија, чишто претставници беа вклучени во процесот на менторство од страна на мултинационалните компании што работат во земјата. Моделот се покажа како ефективна алатка за зголемување на капацитетите и на информираноста за стандардизација и за здобивање лиценци, подобрување на капацитетот за иновации и истражување и развој и поттикнување да се спроведат нови технологии. Влијанието беше оценето со употреба на напредна економетриска техника, која докажа дека процесот на менторство имаше позитивно влијание и имаше потенцијал да ги зголеми можностите за овие претпријатија да влезат во синџирот за испорака на вредност на мултинационалните компании.

Втората целна група беа претставници што нудат туристички услуги и претставници од туристичкиот сектор, кои се здобија со вештини и со знаења за комуникација, промоција, продажба, лидерство и градење локални препознатливи имиња. Беше испорачана тридневна обука за подобрување на меките вештини на повеќе од 100 претставници на туристичкиот сектор.

За крај, во текот на 2019 година Finance Think работеше со лица што опслужуваат граѓани Роми, како што се државни службеници од јавните институции и претставници од ромски граѓански организации. Со цел да се зголеми нивното знаење во однос на буџетирање што е одговорно кон Ромите, спроведовме две работилници на кои учесниците здобија нови знаења и вештини за категоризирање на буџетските програми, анализа на усогласувањето со содржината на политиката, анализа на буџетот и евалуација на извршување на буџетот, со цел да се зголеми нивната способност за мониторинг и за спроведување на процесот на буџетирање што е одговорно кон Ромите.

7.3 Промени во јавниот дискурс

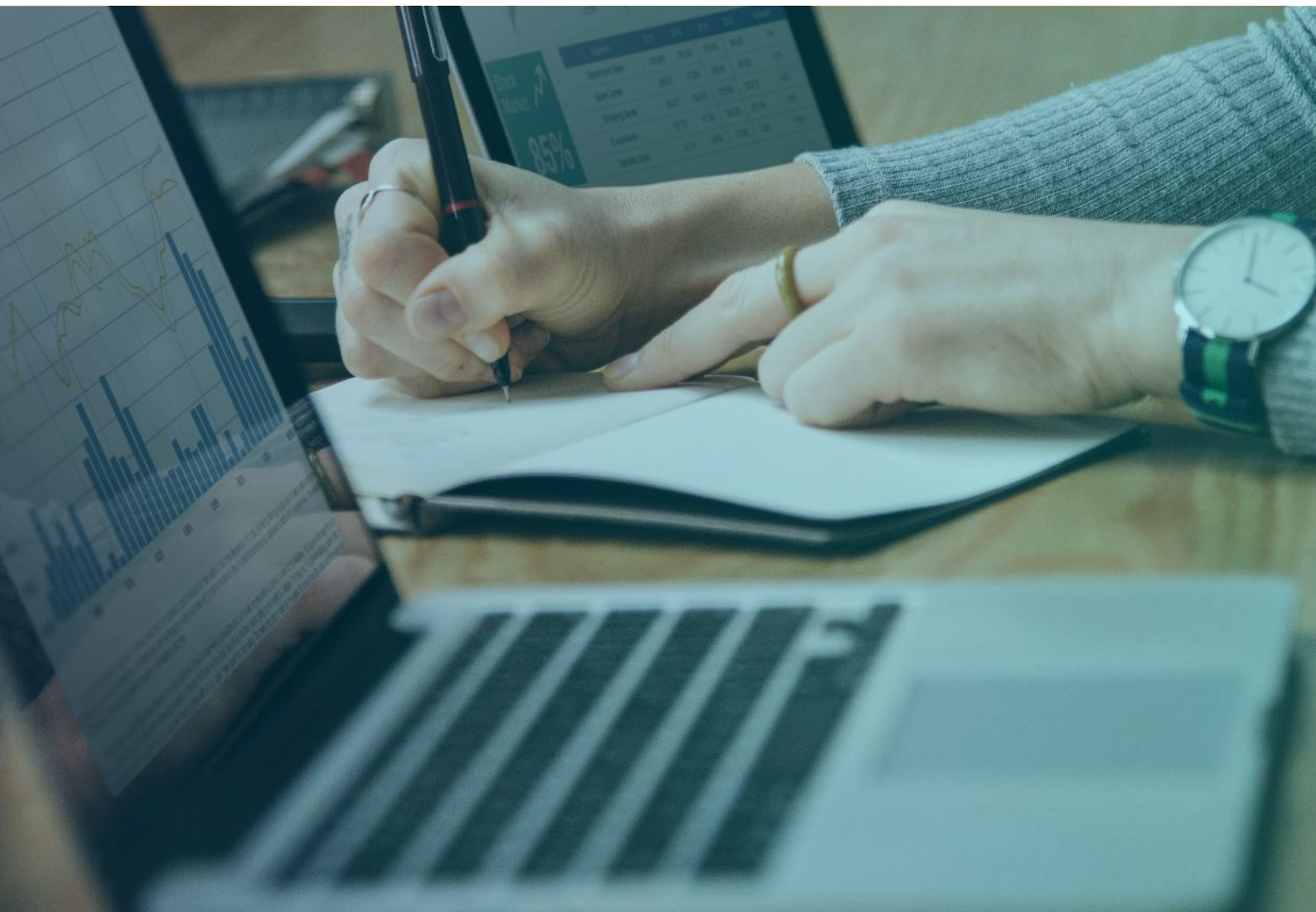
Finance Think продолжи да биде важен извор на информирање на јавноста и да поттикнува економска дебата. Економистите на Finance Think зборуваа во сите главни медиуми, за различни економски прашања. Се проценува дека ФТ беше цитиран во медиумите, во просек, по четири пати неделно. Речиси сите клучни пораки што Институтот се обиде да ги пренесе во јавноста го предизвикаа вниманието на медиумите, со неколку уникатни новинарски извештаи / стории во главните медиуми.

Организирањето многубројни настани во населени места надвор од Скопје придонесе за воспоставување нова соработка и за продлабочување на постојната соработка со неколку локални медиуми.

Генерално, работата на Finance Think продолжува да ја води економската дебата напред, од субјективна и без докази, кон зголемено воведување (и прифаќање) на таквите елементи. Вклучувањето на квантитативни процени и други докази добиени преку истражување во јавна дебата помогна да се одржи објективност и рамнотежа во политички турбулентните времиња.

7.4 Квалитативна и квантитативна евалуација

Врз основа на нашите процени за влијанието на напорите врз носителите на политика, непосредните целни групи и јавниот дискурс, се проценува дека влијанието на целните групи во 2019 година се зголеми за 13,9 проценти, во споредба со претходната 2018 година, додека порастот во споредба со 2017 година изнесуваше 28,2 проценти. Меѓутоа, во споредба со претходната година, утврдена е значајна и поволна промена: додека бројот на публикации, визуализации и настани се намали – поради што, очигледно, се намали и нивното одделно влијание, влијанието постигнато преку појавувањата во медиумите продолжи да се зголемува, особено цитирањето во медиумите. Ова сугерира дека намален број публикации, настани и визуализации предизвикуваат поголемо влијание од порано. Ова е тренд што почна во 2018 година и продолжи во текот на 2019 година, што сведочи за стабилноста и за кредибилитетот на Институтот здобиени низ годините. Деталите се прикажани во следнава табела:

Табела 1: Квантитативно мерење на вкупното влијание

	Број на...		Пресметано влијание (0 = нема влијание 10 = многу големо влијание)			Зголемување на влијанието во 2019 година во однос на 2018 година		
	2018	2019	На непосредните целни групи	На носителите на политика	На јавниот дискурс	На непосредните целни групи	На носителите на политика	На јавниот дискурс
ПУБЛИКАЦИИ	45	27	0	6.8	5.8	0.0%	-38.3%	-40.7%
Макроекономски монитор	4	4	0	4	8			
Графометрикс	1	0	0	4	10			
Известувања за политиката	8	7	0	10	6			
ФТ коментар	4	4	0	8	4			
ФТ став	10	4	0	10	10			
Квалитет на живот	1	0	0	5	8			
Трудови	2	1	0	5	2			
Студии за политиката	10	5	0	10	4			
Книги	4	0	0	4	2			
Друго	1	2	0	8	4			
ВИЗУАЛИЗАЦИИ	78	77	4.4	6.5	8.3	12.3%	10.5%	-1.6%
Графикони	48	39	2	2	10			
Инфографикони	11	13	4	6	10			
Let's chat economics	3	6	4	6	10			
Видеа	4	9	10	6	10			
ГИФ	5	2	8	6	10			
Веб-платформи	7	8	4	2	8			
НАСТАНИ	35	31	4.6	8.4	6.0	-0.5%	-10.0%	-26.6%
Економски форуми	1	2	2	8	10			
Тркалезна маса	7	4	1	10	10			
Работилници	8	6	10	4	0			
Директни средби со носителите на политика и / или целните групи	12	14	10	10	0			
Број на променети регулативи / политика	7	5	0	10	10			
ПОЈАВУВАЊЕ ВО МЕДИУМИ	266	344	3.0	6.5	9.5	26.2%	26.1%	28.2%
Број на изјави во медиуми	102	38	2	4	10			
Број на цитирања во медиуми	151	296	2	4	10			
Интервјуа и учества во емисии	12	9	4	10	10			
Блогови	1	1	4	8	8			
Конференции за печат	1	1	0	6	10			
ЗГОЛЕМЕНО ВЛИЈАНИЕ ПО ГРУПИ						17.6%	7.5%	16.3%
ВКУПНО ЗГОЛЕМЕНО ВЛИЈАНИЕ						13.9%		

Следнава табела го прикажува остварувањето на целните групи од Стратегијата за мониторинг и евалуација 2018-2020 година. Како што може да се увиди, речиси сите индикатори се реализирани, а во многу случаи се и значително надминати.

Табела 2: Евалуација на постигнувањето на целите на Finance Think

Цели и резултати	Цел	Индикатор	Основа	2018 Реализација	2019 Реализација
Цел 1: Да придонесе за подобрена економска политика и реформи преку продуцирање докази базирани на економско истражување и водени од економски податоци					
Долгорочни резултати	1.1. Зголемена понуда на економско истражување	Број на главни истражувачки резултати што може да се артикулираат во препораки за политиката	3-4	11	10
	1.2 Зголемен капацитет на засегнатите страни (вработени, советодавен одбор, стручњаци, обучени лица и граѓански организации) за разбирање и / или спроведување економски анализи и употреба на економски податоци	Број на засегнати лица	25	32	55
	1.3 Засилен процес на проверка на квалитетот	Број на спроведени внатрешни и надворешни контроли	10 внатрешни 3-4 надворешни	18 10	15 10
Краткорочни резултати	Зголемен број на ФТ истражувачки публикации (студии за политиката, трудови, книги / прирачници)	Број на истражувачки публикации	10	14	7
	Зголемен број на ФТ редовни публикации (Макромонитор, Графометрикс, ФТ коментари, известувања и сл.)	Број на редовни публикации	30	27	21

	Зголемен број на ФТ визуелни публикации (графикони, инфографикони, ГИФ, видео и сл.)	Број на визуелни публикации	60	78	77
	ФТ публикациите се: • извор на информации • веродостојни	% на лица што одговориле „во одредена или во голема мера“	70%	100%	97%
	Зголемен број на надворешни стручњаци што учествуваат во ФТ проекти	Број на стручњаци	10	12	10
	Зголемен број новинари што учествуваат во ФТ проекти пишувајќи за локалната и / или регионална економија	Број на новинари што пишуваат за економски / социјални прашања, базирани на наодите и на производите на ФТ	10	15	8
	Засилена соработка меѓу ФТ и аналитички организации, особено за економски / социјални прашања од други земји.	Број на аналитички организации од други земји со кои ФТ соработува за економски прашања	10 3	11 4	11 4
	Број на аналитички организации со кои ФТ соработува интензивно (на пример, на одреден проект)	Број на инструменти применети за прибирање податоци (анкети, фокус групи, интервјуа итн.)	5	8	25
	Генерирани нови податоци	Број на применети инструменти за собирање податоци (анкети, фокусни групи, интервјуа и сл.)	5	7	8

Цел 2: Да се зголеми ефектот што производите (работата) на Finance Think го имаат врз целните групи (вештини), економските носители на политика (политика и реформи) и општеството (свесност)

Долгорочни резултати	2.1. Зголемена примена на резултатите од истражувањата од страна на носителите на политика	Број на ФТ главни препораки за политика ставени на разгледување од страна на владата Одредено прашање е ставено на агендата на носителите на политика Одредено прашање се дискутира, или е вработено поинаку благодарение на работата на институтот	NA	Прашањата за додаток за трето дете, физичките лица во системот на ДДВ, реформата на системот за социјална помош, реформата на пензискиот систем, елементите во воведувањето на прогресивниот данок на доход, дискурсот за минималната плата и политиката за јавни набавки на локално ниво, беа вработени врз основа на работата на ФТ. Погледнете го делот 7.1 за натамошни детали	Прашањата за физичките лица во системот на ДДВ, преземените мерки за поддршка на компаниите во процесот на стандардизација (поточно, најавување субвенција за спроведување производствен стандард), пролиферација на социјалните услуги на општинско ниво се вработени врз основа на работата на ФТ. Погледнете го делот 7.1 за натамошни детали
	2.2 Зголемено влијание на истражувањата и на материјалите на ФТ врз македонската економија и економската политика	Број на владини потези во линија со препораките/ ставовите/ советите на ФТ	Неколку потези	Исто како претходно. Дополнително, многу други потези од помала значајност беа во линија со препораките на ФТ	Исто како претходно. Дополнително, многу други потези од помала значајност беа во линија со препораките на ФТ
	2.3. Зголемено позитивно влијание на работата на ФТ врз непосредните целни групи	% на непосредни целни групи што изјавиле дека се задоволни од учеството во некоја активност на ФТ (работилница, семинар, обука, регрант)	70%	92%	95%

	2.4. Зголемена дебата за економска политика и реформи	Број на појавувања и цитирања во медиуми Број на настани	150 20	253 35	334 34
Краткорочни резултати	Зголемена доверба во и досег на истражувањето и ставовите на стручњациите на ФТ за економски прашања	Број на прегледи на постовите од ФТ на социјалните медиуми, број на следбеници на страницата на ФТ на „Фејсбук“ и на „Твитер“, постови на „Линкедин“	ФТ следбеници, 18.500	20.911	21.571
			Следбеници на „Твитер“, 100	317	336
			Вклучување во постови на „Фејсбук“, 20.000 неделно (просек)	16.176	17.801
			Постови на „Фејсбук“, 5 неделно	9	9
			Посети на страницата на „Фејсбук“, 1.000 месечно (просек)	1.166	1.620
			Постови на „Линкедин“, 2 неделно	2	<1
		% на ФТ производи објавени во популарни медиуми (дури и за кратко)	50%	90%	90%

	Јавните настани на ФТ за економски прашања (економски форуми, тркалезна маса, прес-кафе и сл.) се посетени и оценети позитивно од соодветни владини носители на одлуки	Одреден број и квалитет на повратни информации од носители на одлуки за настаните на ФТ (на пример, писма од влада со ветување дека ќе се искористи препорака на ФТ / усвојување одреден официјален документ)	3 повратни информации од службеници (повратни информации за информирањата за политика, или покана за соработка)	7	10 Беа добиени многубројни повратни информации, од кои голем дел неформално, при средбите со носителите на политика во различни пригоди
		% од јавните настани на ФТ на кои присуствуваа владините соодветни носители на одлуки (или број на стручњаци)	На 70 % од јавните настани на ФТ присуствуваа соодветни владини носители на одлуки	85%	85%
	Зголемен број на појавувања во медиумите	Број на појавувања во медиумите (изјави, интервјуа, ставови на стручњаци...)	50	114	47
	Зголемен број на цитирања на публикациите за истражување / застапување во медиумите	Број на цитирања во медиумите	100	151	296
	- Публикациите на ФТ: - ја зголемуваат свесноста •поттикнуваат дебата	% на лица што одговориле „во одредена или во голема мера“	40%	88%	91%

	Зголемен број двигатели на јавното мислење што учествуваат на јавните настани на ФТ за економски прашања	Број на двигатели на јавното мислење што учествуваат на настаните на ФТ	N/A	Настаните на ФТ привлекуваат големо внимание кај учесниците и кај медиумите. Главните носители на политика и влијателни лица во јавниот дискурс учествуваат на нив, главно, како говорници	Настаните на ФТ привлекуваат големо внимание кај учесниците и кај медиумите. Главните носители на политика и влијателни лица во јавниот дискурс учествуваат на нив, главно, како говорници. Погледнете ги делот 7.3 и 7.4 за натамошни детали за ова
--	--	---	-----	--	--

Цел 3: Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, да има посилно влијание врз економските реформи и врз ефектите од економската политика врз граѓаните

Долгорочни резултати	3.1 Зголемена побарувачка за истражувачките материјали на ФТ од страна на владата, деловната и меѓународната заедница (зголемена соодветност на овие истражувачки материјали)	Барање за спроведување истражување од страна на владата, деловната и меѓународната заедница	3 барања за спроведување истражување од страна на владата, деловната и меѓународната заедница	6	8
	3.2 Финансиска одржливост на ФТ	Подобрена финансиска одржливост (засилено собирање финансиски средства)	Стапка на прифатени апликации (>25 %)	30%	22%
		Спроведување ревизорски препораки	100 % од препораките се спроведени	100%	100%

	3.3 Подобрен квалитет на материјалите на ФТ	Засегнати страни што учествуваат во анкетата за јавно мислење на ФТ даваат позитивна оцена за истражувачките / материјалите за застапување на ФТ (% од тие што одговориле „да, во голема мера“)	70%	88%	80%
	3.4 Зголемен капацитет за оперативно и стратегиско планирање	Сите оперативни и стратегиски планови се дизајнирани, нивното исполнување се мониторира	Yes / No	Yes	Yes
Краткорочни резултати	Зголемена побарувачка од страна на владата за истражувачките материјали на ФТ или за повратна информација, спроведување повеќе проекти заедно со владата	Повратна информација од владата	Поголем дел од повратната информација од владата е позитивна	Yes	Yes.
	ФТ предизвикува позитивни општествени промени	Просечна оцена на лицата што одговориле на скала од 1 до 9 (1 = целосно негативна, 5 = нема промена, 9 = целосно позитивна)	6.5	7.4	7.6
	ФТ провоцира доверба кај засегнатите страни	% на лица што одговориле „Целосно верувам“ или „Верувам до одредена мера“ на скала од 1 до 5 (1 = целосно верувам, 3 = индиферентен, 5 = целосно се сомневам)	80%	94%	95%

	Зголемена транспарентност и финансиска дисциплина преку подобрување на сметководната политика и на годишното јавно известување	Исполнување на ревизорските препораки	Ревизорски препораки: 100 % исполнети	100%	100%
	Спроведување процедури насочени кон обезбедување квалитет на истражувачките материјали, како и осигурување доволен број квалификувани аналитичари	Зголемена доверба во истражувањата и материјалите на ФТ	100 % од истражувањата и материјалите се внатрешно рецензирани 100 % од студиите за политика се надворешно рецензирани	100% 100%	100% 100%
	Подобри процедури за стратеско и за оперативно планирање и евалуација	Учество на засегнати страни во планирање и евалуација	80 % од засегнатите страни учествуваат во планирање и евалуација	Сите внатрешни засегнати страни учествуваа во вакви активности. Во текот на 2018 година ФТ не организираше вакви активности за надворешни засегнати страни	Сите внатрешни засегнати страни учествуваа во вакви активности. Во текот на 2019 година ФТ не организираше вакви активности за надворешни засегнати страни
	Зголемени вештини во ФТ	Зголемување на вештините на тековно вработените во ФТ	50 % од вработените во ФТ завршиле обуки и курсеви за надградба на нивните вештини	50%	100%
		Вработување нови лица	NA	3	4, за да ги заменат лицата што заминуваат

		Број на усвоена најдобра практика од водечки странски аналитички организации, откако вработените учествувале во проекти	1	1	2
	Подобрена соработка меѓу ФТ и аналитички организации, посебно за економски / социјални прашања од други земји	Број на аналитички организации од други земји со кои ФТ соработува за економски прашања	10	10	10
	Зголемена поставеност на меѓународната академска и граѓанска сцена, преку учество на регионални и меѓународни форуми, конференции и мрежи	Број на учество и на посети на регионални / меѓународни форуми / конференции / слични настани	5	7	6